

6.5.2021

Eduskunnan talousvaliokunta

TaV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönnä HE 46/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028

Varsinais-Suomen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua lausuntopyynnössä mainitusta lakiesityksestä.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi sääntelyn päälinjat säilyisivät nykyisen kaltaisina ja avustusjärjestelmä muodostuisi jatkossakin kahdesta avustusmuodosta, yrityksen kehittämisavustuksesta ja toimintaympäristön kehittämisavustuksesta. Varsinais-Suomen liitto pitää jakoa kahteen erityyppiseen avustusmuotoon selkeänä ja toimivana. Yritysten kehittämisavustus mahdollistaa suoraan yrityksiin kohdistuvat toimenpiteet ja toimintaympäristön kehittämisavustuksella voidaan tukea laajempaa esim. seudullista toimintaympäristön kehittämistä.

Yritysten kehittämisavustus on merkittävä väline alueiden ja aluekehittämisen näkökulmasta. Yleisten valintakriteerien on hyvä olla valtakunnan tasolla samantyyppiset yritysten tasavertaisen kohtelun takaamiseksi. Maakunnallisten hankehakujen painotuksissa on kuitenkin pystyttävä huomioimaan myös alueiden erilaiset yritysraakenteet ja kehittämistarpeet.

Vuosina 2014-2020 alueittain tarkasteltuna yritystukilain mukaisista avustuksista noin 65 prosenttia kohdentui Itä- ja Pohjois-Suomeen ja myös hankekohtaiset tukimäärät olivat Etelä- ja Länsi-Suomea merkittävästi suurempia. Yritysten toimintaedellytysten ja niiden tukemismahdollisuuksien tulisi olla samankaltaiset maan eri osissa kilpailun vääristymisen välttämiseksi. Mikäli ohjelmakauden 2021-2027 EAKR-rahoituksen jako painottuu Itä- ja Pohjois-Suomeen, niin tämä tulee kompensoida kansallisten yritystukien maakunnittaisessa jaossa.

Ulkopuolisen kehittämisarvioinnin keskeisen huomion mukaan myönnettävän kehittämisavustuksen pieni koko heikentää avustuksen tehokkuutta ja rajoittaa sen potentiaalista vaikuttavuutta. Tämäkin tutkimustulos tukee sitä, että Etelä- ja Länsi-Suomessa on oltava käytössä riittävän suuri määrä yritystukirahoitusta vaikuttavien hankkeiden aikaansaamiseksi.

Lakiesityksessä kalatalouden osalta toimialarajausta ehdotetaan muutettavaksi siten, että ainoastaan kalatalouden alkutuotanto rajattaisiin pois kehittämisavustuksen piiristä, kun aiempi raja on koskenut koko kalatalousalaa. Kalatalouden alkutuotannolla tarkoitettaisiin veden elollisten luonnon varojen hyödyntämistä eli kalastusta ja vesiviljelyä. Varsinais-Suomen liitto pitää mm. kalanjalostuksen tukemisen mahdollistavaa muutosta hyvänä.

Hallituksen esityksessä on uusi kehittämisavustuksen myöntämistä poikkeuksellisissa oloissa käsittelevä pykälä. Säättämällä kehittämisavustuksen myöntämisestä poikkeuksellisissa oloissa voitaisiin varautua tilanteisiin, joissa covid 19-pandemiaa vastaavien yhteiskunnallisten tai

taloudellisten olojen vuoksi yritysten toimintaa on tarpeellista kyetä pikaisesti tukemaan normaalin kehittämisavustuksen sijaan suoralla rahoituksella. Lisäys on kannatettava ja hyvää varautumista mahdollisiin tuleviin poikkeuksellisiin oloihin.

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO

Kari Häkämies
maakuntajohtaja

Tarja Nuotio
aluekehitysjohtaja